

HØRINGSSVAR

Veivalg for fremtidig kirkeordning

Høring februar – mai 2015

Det vises til Kirkerådets høringsnotat *Veivalg for fremtidig kirkeordning*. I høringsnotatet presenteres en rekke temaer og veivalg for den fremtidige kirkeordningen med i alt 27 spørsmål.

Se bakgrunnsmateriale på denne nettadressen: www.kirken.no/kirkeordning

Høringsinstansen gjøres oppmerksom på at spørsmålene står i et visst forhold til hverandre, noe som er påpekt i teksten.

Det er også anledning til å gi svar kun på et utvalg av spørsmålene.

Høringssvar bes sendt elektronisk til post.kirkeradet@kirken.no.

(Skriv gjerne inn svarene i denne Word-fila og send den som vedlegg til epost).

Opplysninger om høringsinstansen:

Navn på menighet/kirkelig fellesråd/organisasjon: Strindheim menighet

Adresse: Postboks 2300 Sluppen, 7004 Trondheim

Kontaktperson: Bente Anne Gro Dahl, bagdahl@gmail.com

Høringsspørsmålene

- 1 Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?**

Svar: Menighetsrådet støtter mindretall B. Dette innebærer først og fremst en endret organisering av soknene, slik at oppgaver overføres fra fellesråd til lokalmenighet for å få mer styring over f. eks. økonomi. Det kan også gjelde tilsettingsaker, ved at lokalmenighetenes stemme tillegges større vekt selv om tilsetning gjøres i Bispedømmerådet.

- 2 Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?**

Svar: Menighetsrådet deler Kirkerådets vurdering.

3 Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

Svar: Menighetsrådet støtter Kirkerådets vurdering også her. Livssynsavgift organisert slik det foreslås vil ivareta alle borgeres rettigheter på lik linje og være et viktig grunnlag for ulike virksomheter hvorav noen er helt sentrale for tros- og livssynsfrihet.

4 Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Svar: I dag synes ordningen med kirkelig fellesråd å være et unødig mellomledd. Flere fellesoppgaver kan ivaretas på prostnivå eller ved at sokn slutter seg sammen i håndterbare enheter (på lignende vis som tidligere tiders prestegjeld). Ved det kan man dra nytte av større fagmiljø og samarbeide om ressurskrevende arbeid (f. eks. ungdomsarbeid), og samtidig forsøke å dra nytte av forskjeller menigheter imellom. Økonomien vil bli enklere om bevilgninger til soknene går direkte til hvert enkelt sokn fra bevilgende myndighet. Det vil sannsynligvis føre til noe utbygging av administrative oppgaver både på bispedømmeplan og på lokalt plan, men strukturen vil bli mer gjennomsluttig og lettere å forholde seg til for ansatte.

5 Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Som nevnt kan endringer i befolkningsstrukturen tilsi nærmere samarbeid mellom lokalmenigheter. Hvorvidt soknet dermed skal bli mindre eller større, avhenger av flere ting. Noen steder er det naturlige kommunikasjonslinjer og tradisjoner for samarbeid, andre steder ikke. Det er i tråd med vår anbefaling til spørsmål 1 at lokalmenighetene må ha mye å si til spørsmål om samordning, som den grunnleggende enhet i kirken. Kommentarer til de nevnte kriteriene:

- a. For at et sokn skal bestå er det rimelig at det knyttes et visst antall gudstjenester til soknet. Det må være krav om en soknekirke, men det hindrer ikke at flere prekensteder ivaretas. Dette har å gjøre med kirkelig identitet. Gravplass er et annet spørsmål; her kommer kommunens ansvar inn og dette bør være fristilt fra kirkeordningen som sådan.
- b. Det er vanskelig å sette kriterier for avstander innenfor et sokn. Det har igjen med det som er nevnt, om historisk og kulturelt bestemte kommunikasjonslinjer.
- c. Et minimum antall lønnet personale må anses som nødvendig for at et sokn skal ivareta en helhetlig tjeneste overfor de som sokner dit.
- d. Mulighetene for engasjement i kirkens organer lokalt vil nødvendigvis være en side ved at soknet skal ivareta folk som sokner dit. Det er igjen et spørsmål om historie og sosio-kulturelle tradisjoner, men også om hva som er praktisk gjennomførbart når det gjelder avstander og antall medlemmer.
- e. Antall medlemmer vil kunne bety noe for definisjonen av et sokn, men dette kriteriet må vurderes sammen med de øvrige og ikke overstyre dem. Det må sies noe om hvor mange mennesker som kan antas å kunne bruke en soknekirke og kunne betjenes av den staben som er knyttet til soknekirken.
- f. Det er allerede etablert ordninger for daglig leder i et sokn, og det støttes. Det store spørsmålet er om det skal legges sterkere føringer for hvem som kan være daglig leder og hvilke oppgaver det skal innebære, jf. spørsmål 9 og 10.

Som Kirkerådet påpeker, er det neppe klokt å foreta en fullstendig gjennomgang av soknestørrelse nå, men Menighetsrådet støtter utarbeiding og vektning av kriterier for et slikt arbeid.

6 Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar: Menighetsrådet har ovenfor anbefalt at ordningen med fellesråd opphører. Den gjør det vanskelig å få nærhet til den økonomiske styringen, og det blir for mange ledd i beslutningsrekken. Det er vanskelig å se hvilke oppgaver som ikke kan overføres til andre organer. Et stort spørsmål vil bli ansvaret for kirkegårder, men her er også kommunene direkte ansvarlige. Endringer vil kreve en gjennomgang av samarbeidsordninger og ansvarsfordeling overfor kommunen.

7 Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostinivå eller bispedømmenivå)?

Svar: Menighetsrådet har valgt å ikke gå inn i en drøfting av dette, da man er så entydig innstilt på det som Kirkerådets mindretallsvurdering.

8 Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Svar: Som til 7.

9 Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Svar: Menighetsrådet støtter Kirkerådets flertallsvurdering. Men høringsnotatet bruker en del begreper som krever nærmere avklaring. Hva ligger det i å være strategisk leder, og kan det skilles fra administrativ leder? Spørsmålet gjelder ikke bare daglig ledelse, men også ledelsesstruktur og hvilke fora som opprettes for å ivareta en balansert og velfungerende ledelse.

10 Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar: Menighetsrådet støtter Kirkerådets flertallsvurdering (2A), men gjentar behovet for en gjennomgang av hvilke ledelsesmodeller og strukturer som kan være aktuelle og som best kan svare til menighetens selvforståelse.

11 Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Menighetsrådet støtter flertallsvurderingen, men det bør vurderes hvorvidt tilsynsfunksjonen skal omfatte alle som har en tjeneste med ord og sakrament, vigslet eller ikke. Det gjelder f. eks. menighetspedagoger. Det forutsettes da at tilsynsansvaret kan delegeres.

12 Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar: Delegering er et virkemiddel. Det samme er ordningen med vigsling som medfører en ansvarsrelasjon mellom den vigslede og biskopen. Dette vil ved behov kunne tilsi at biskopen kan trekke tilbake en fullmakt når den vigslede personen viser seg uskikket.

13 Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Dagens ordning bør videreføres (mindretall C). Det kan synes tungvint, men det sikrer balansert vurdering og man unngår faren for et flertallets diktatur, som kan oppstå ved en ren valgordning. Det er nødvendig med kvalifiserte vurderinger fra instanser som blir mest direkte berørt av biskopens tjeneste.

14 Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Svar: Menighetsrådet støtter flertallets vurdering, og som det sies, vil oppgavene og rollen avhenge av arbeidsgiveransvaret og av de oppgaver BDR overtar fra fellesrådene.

15 Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar: BDR bør ha arbeidsgiveransvar for alle med de oppgaver det medfører. Dette krever avklart ansvar i forhold til biskopens tilsynsansvar.

16 Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar: Menighetsrådet støtter Kirkerådets flertallsvurdering. Det innebærer at alle ansatte har samme arbeidsgiver, og at arbeidsgiveransvaret kan delegeres.

17 I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).

Svar: "I hvilken grad" avhenger av funksjon (daglig leder, prost, sokneprest, undervisningsleder/kateket, menighetsråd), og dette forutsetter klare beskrivelser av ansvarsområder. For eksempel: Dersom en menighet vil tilsette noen med egne midler som disponeres av Menighetsrådet, kan det sies noe om at det er mulig ved en delegering fra BDR. Biskopen har først og fremst personlig tilsynsansvar, og det må etableres en ordning for hvordan dette skal balanseres med BDRs arbeidsgiveransvar.

18 I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar: Det bør ikke åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret. Variasjonene vil være knyttet til ulike sosio-kulturelle rammevilkår, og ikke til arbeidsgiverstrukturen.

19 Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestedtjenesten og andre vigslede tjenester?

Svar: Særpreget til vigslede stillinger henger nettopp sammen med vigsling, se til spørsmål 12. Særpreget handler om en spesifikk forpliktelse som ivaretas gjennom kollegial og personlig kontakt med biskop og prost. Det ivaretas også med stadig gjennomgang av krav til utdanning og beskrivelse av tjenesten, samt av en ansvarlig ordning for etterutdanning.

20 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar: Kirkemøtet er øverste organ for kirken og gir mandat til alle organer, innenfor de begrensninger som settes av rammeloven om DNK og allmenn lovgivning. Det vil i ny kirkeordning medføre at bispedømmeråd, biskoper og bispemøtet har sine mandater fra Kirkemøtet og ikke fra staten. Disse mandatene kan imidlertid ikke være i konflikt med det selvstendige faglige og åndelige ansvaret som ligger i vigslingen til biskop.

21 Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar: Nåværende ordning synes å være tjenlig.

22 Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Svar: Menighetsrådet støtter Kirkerådets flertall.

23 Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar: Menighetsrådet gir sin tilslutning til forslaget om at preses ivaretar arbeidsgiverfunksjonen for bispekollegiet.

24 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar: Menighetsrådet støtter Kirkerådets flertall.

25 Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Svar: Menighetsrådet mener bispemøtet bør overta lærenemndas ansvar. Dette anses som en naturlig tilsynsoppgave.

26 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Menighetsrådet støtter ordningen med Samisk kirkeråd som et råd under Kirkemøtet, men er usikker på forslaget om et fellesmøte som velger representanter til de tre nordligste bispedømmerådene. Det er like mange samer som bor i Oslo som i Finnmark.

27 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Menighetsrådet støtter Kirkerådets vurdering.